

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Współczesne teorie i praktyki językoznawcze

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia francuska		Cykl dydaktyczny 2024/25	
Specjalność -		Kod zajęć 09FFRS.22K.10589.24	
Jednostka organizacyjna Wydział Neofilologii		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia drugiego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Grażyna Vetulani		
Prowadzący zajęcia	Grażyna Vetulani, Agnieszka Kaliska, Jolanta Dyoniziak, Ewa Pirogowska		
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 26, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Wzbogacenie wiedzy językoznawczej (w stosunku do studiów licencjackich) o aparat pojęciowy wykorzystywany w językoznawstwie i w naukach o komunikacji.
C2	Wykazanie, iż badania językoznawcze są związane z innymi dziedzinami badań poprzez częściowo wspólny przedmiot opisu (jak np. z psychologią, socjologią, informatyką).
C3	Zwrócenie uwagi na charakter interdyscyplinarny językoznawstwa ze względu na współcześnie stosowane metody badań naukowych, oraz na fakt, że uzyskane wyniki mają zastosowanie praktyczne (np. w dydaktyce, w leksykografii, w przekładoznawstwie itd.).
C4	Pogłębienie wiedzy studentów (w stosunku do studiów licencjackich) w zakresie wybranych metodologii językoznawczych.
C5	Wdrożenie studentów do sprawnego posługiwania się współczesną (specjalistyczną) terminologią stosowaną w naukach o języku.
C6	Zwrócenie uwagi na wieloaspektowy charakter analizy semantycznej.
C7	Na przykładzie języków francuskiego i polskiego - wdrożenie do badań porównawczych.

Wymagania wstępne

Tytuł licencjata. Znajomość języka francuskiego co najmniej na poziomie B+. Znajomość podstawowych zagadnień z językoznawstwa ogólnego oraz porównawczego z poziomu studiów licencjackich na kierunku filologia francuska.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Potrafi używać ze zrozumieniem podstawowe pojęcia semantyki (tradycyjne i nowsze).	FFR_K2_U01, FFR_K2_U02, FFR_K2_U03, FFR_K2_U04, FFR_K2_U05, FFR_K2_U06, FFR_K2_U07, FFR_K2_U08, FFR_K2_U09, FFR_K2_U10, FFR_K2_U11, FFR_K2_U13, FFR_K2_U14	Kolokwium pisemne

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U2	Wiąże analizę językoznawczą z zastosowaniami.	FFR_K2_U01, FFR_K2_U02, FFR_K2_U03, FFR_K2_U04, FFR_K2_U05, FFR_K2_U06, FFR_K2_U07, FFR_K2_U08, FFR_K2_U09, FFR_K2_U10, FFR_K2_U11, FFR_K2_U13, FFR_K2_U14	Kolokwium pisemne
U3	Potrafi zastosować wiedzę językoznawczą w dydaktyce, w leksykografii, w badaniach porównawczych, w procesie tłumaczenia na język obcy itd.	FFR_K2_U01, FFR_K2_U02, FFR_K2_U03, FFR_K2_U04, FFR_K2_U05, FFR_K2_U06, FFR_K2_U07, FFR_K2_U08, FFR_K2_U09, FFR_K2_U10, FFR_K2_U11, FFR_K2_U13, FFR_K2_U14	Kolokwium pisemne
U4	Potrafi rozróżniać podejścia stosowane w językoznawstwie oraz stosować, adekwatnie do nich, odpowiednią terminologię.	FFR_K2_U01, FFR_K2_U02, FFR_K2_U03, FFR_K2_U04, FFR_K2_U05, FFR_K2_U06, FFR_K2_U07, FFR_K2_U08, FFR_K2_U09, FFR_K2_U10, FFR_K2_U11, FFR_K2_U13, FFR_K2_U14	Kolokwium pisemne
U5	Umiejętnie definiuje znaczenia, biorąc pod uwagę różne czynniki (elementy sytuacyjno-kontekstowe, społeczno-kulturowe, gramatyczne, logiczne, psychologiczne, referencyjne itd.).	FFR_K2_U01, FFR_K2_U02, FFR_K2_U03, FFR_K2_U04, FFR_K2_U05, FFR_K2_U06, FFR_K2_U07, FFR_K2_U08, FFR_K2_U09, FFR_K2_U10, FFR_K2_U11, FFR_K2_U13, FFR_K2_U14	Kolokwium pisemne

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U6	Potrafi wykazać podstawowe podobieństwa i różnice semantyczne (oraz ich przyczyny) występujące pomiędzy odpowiadającymi sobie jednostkami języka francuskiego i polskiego.	FFR_K2_U01, FFR_K2_U02, FFR_K2_U03, FFR_K2_U04, FFR_K2_U05, FFR_K2_U06, FFR_K2_U07, FFR_K2_U08, FFR_K2_U09, FFR_K2_U10, FFR_K2_U11, FFR_K2_U13, FFR_K2_U14	Kolokwium pisemne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Podejmuje dyskusję, współpracuje z kolegami oraz osobą prowadzącą zajęcia.	FFR_K2_K01, FFR_K2_K03, FFR_K2_K04, FFR_K2_K05, FFR_K2_K06, FFR_K2_K07, FFR_K2_K08	Wypowiedź ustna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	1/ Językoznawstwo i nauki o komunikacji jako specjalistyczne dziedziny posiadające swój przedmiot oraz zakres badań. 2/ Różnorodność dziedziny. Wybrane metodologie wraz z aparatem pojęciowym, jak np.: lingwistyka w ujęciu tradycyjnym, lingwistyka korpusowa, lingwistyka komputerowa, koncepcja leksykonu gramatycznego, analiza argumentacyjna różnych typów dyskursu (np. dyskursu politycznego, medialnego itd.) wg szkoły francuskiej, językowy obraz świata, pragmatyka, analiza konwersacyjna, teoria grzeczności, psycholingwistyka, socjolingwistyka, językoznawstwo porównawcze itd. 3/ Metody opisu znaczeń zgodnie z prezentowanymi metodologiami (metody tradycyjne i współczesne). 4/ Praktyczne zastosowanie wyników badań językoznawczych (gramatyka opisowa, leksykografia, przekładoznawstwo, komputerowe przetwarzanie języka naturalnego). 5/ Budowa hasła słownikowego dla jednostek wieloznacznych. Przykładowe rozwiązania stosowane w słownikach tradycyjnych i w słownikach elektronicznych. Typy sensów (etymologiczny, aktualny, właściwy, przenośny itd.). 6/ Zbieżność i rozbieżność znaczeń w języku francuskim i polskim na przykładzie wybranego materiału językowego (jednostki proste i związki wyrazowe, jak kolokacje lub wyrażenia frazeologiczne itd.).	U1, U2, U3, U4, U5, U6, K1	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Metoda badawcza (dociekania naukowego), Praca w grupach, Rozwiązywanie zadań praktycznych

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	Uczestnictwo w zajęciach. Angażowanie się w zadania proponowane podczas zajęć. Ocena pozytywna z kolokwium pisemnego.

Literatura

Obowiązkowa

1. Dubois, J. et alli, 1994. Dictionnaire de linguistique et des sciences du langage, Larousse, Paris;
2. Charaudeau, P., Maingueneau, D., 2002, Dictionnaire d'analyse du discours, Seuil, Paris.
3. Pozycje wskazane przez osobę prowadzącą, zgodnie z omawianymi teoriami.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	26
Czytanie wskazanej literatury	40
Przygotowanie do zaliczenia	50
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 116
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FFR_K2_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uczenia się przez całe życie, pogłębiania swojej wiedzy i doskonalenia zdobytych umiejętności
FFR_K2_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do aktywnego i na różne sposoby uczestniczenia w życiu kulturalnym społeczności lokalnej, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego w ramach popularyzacji nauki języka francuskiego i wiedzy o kulturze francuskiego obszaru językowego oraz inicjowania działań i kultywowania kontaktów międzynarodowych
FFR_K2_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do doceniania tradycji i dziedzictwa kulturowego frankofonii i krajów romańskich, aktywnego uczestnictwa w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego regionu
FFR_K2_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do odpowiedzialnego pełnienia roli pośrednika między kulturami, tłumacza i nauczycielami języka francuskiego i zrozumienia wagi poszanowania własności intelektualnej
FFR_K2_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do inicjowania i kultywowania kontaktów międzynarodowych i międzykulturowych
FFR_K2_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do sprawnego i konstruktywnego funkcjonowania w zróżnicowanym i wielojęzycznym otoczeniu kulturowym
FFR_K2_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do postrzegania różnorodności kulturowej frankofonii oraz wynikającej z niej postawy otwartości i tolerancji wobec inności
FFR_K2_U01	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy
FFR_K2_U02	Absolwent/ka potrafi dokonywać samodzielnej analizy, twórczej interpretacji i obiektywnej oceny prac innych autorów, syntezować różne poglądy, dobierać metody, opracowywać i prezentować wyniki
FFR_K2_U03	Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać i poszerzać wiedzę oraz swoje umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania własnych predyspozycji twórczych, naukowych i zawodowych; formułować i analizować problemy badawcze oraz przyczyny i przebieg konkretnych zjawisk językowych, literackich, translatologicznych i dotyczących kultury francuskiego obszaru językowego, formułować krytyczne opinie o wytworach kultury i cywilizacji, zrozumieć rolę kultury, języka i twórczości literackiej, komunikacji kulturowej i interkulturowej oraz umiejętności translatologicznych
FFR_K2_U04	Absolwent/ka potrafi integrować wiedzę z różnych dyscyplin i stosować ją w sytuacjach profesjonalnych oraz w zakresie języka, literatury, glottodydaktyki, akwizycji, translatologii i kultury francuskiego obszaru językowego
FFR_K2_U05	Absolwent/ka potrafi umiejętnie i merytorycznie argumentować w mowie i w piśmie w oparciu o własne i cudze poglądy
FFR_K2_U06	Absolwent/ka potrafi formułować krytyczne opinie o wytworach kultury i cywilizacji obszaru języka francuskiego na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia, rozumieć rolę kultury języka i twórczości literackiej, przekładu, komunikacji kulturowej i interkulturowej oraz nowoczesnych procesów technologicznych związanych z przetwarzaniem mowy i języka
FFR_K2_U07	Absolwent/ka potrafi porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie językoznawstwa, glottodydaktyki, akwizycji lub literaturoznawstwa, translatologii lub kultury francuskiego obszaru językowego prezentując przy tym wysoką kulturę języka polskiego i języka francuskiego
FFR_K2_U08	Absolwent/ka potrafi upowszechniać wiedzę o humanistyce, wytworach i instytucjach kultury w kontaktach z niespecjalistami
FFR_K2_U09	Absolwent/ka potrafi biegle i twórczo, w zależności od sytuacji komunikacyjnej, posługiwać się w mowie i piśmie różnymi stylami oraz formami gatunkowymi i dyskursywnymi właściwymi dla języka francuskiego
FFR_K2_U10	Absolwent/ka potrafi komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa francuskiego, translatologii, glottodydaktyki, akwizycji i kultury francuskiego obszaru językowego brać udział w debacie, merytorycznie i fachowo argumentować oraz formułować wnioski z wykorzystaniem poglądów innych autorów w języku polskim i francuskim

Kod	Treść
FFR_K2_U11	Absolwent/ka potrafi w sposób zaawansowany wykorzystać umiejętności językowe w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa, translatologii i wiedzy o kulturze francuskiego obszaru językowego oraz potrafi wypowiadać się i pisać prace, w tym akademickie, z zakresu tych dziedzin w języku francuskim oraz w języku polskim
FFR_K2_U13	Absolwent/ka potrafi poprawnie tłumaczyć z języka francuskiego na język polski oraz z języka polskiego na język francuski z uwzględnieniem właściwej płaszczyzny stylistycznej
FFR_K2_U14	Absolwent/ka potrafi posługiwać się językiem francuskim w mowie i piśmie zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu C2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz językiem specjalistycznym